

Ik spreek 'honds'

**Ontdek de taal van je hond en groei samen naar
een diepere band**

Inge Pauwels

Inhoud

Voorwoord	9
Deel 1	10
Buitenlander	10
Je hond is als een buitenlander met zijn eigen (lichaams)taal, gewoontes en behoeften	10
Straathonden – Een reis van compassion en ethiek	11
Ladakh, India: een oogopener in de Himalaya	11
Brazilië: educatie en adoptie in Belém	11
Sri Lanka: hoop op de stranden van Colombo	12
Cyprus: gedragstesten voor succesvolle adopties	12
Twee visies op straathonden: steun voor hun leven versus einde aan hun lijden	12
1. Support their life – Leven en laten leven	12
2. End their suffering – Rigoureuze maatregelen voor een oplossing	13
De onzichtbare last van zorg	14
Wat betekent een “goede relatie” met je hond werkelijk?	15
Ceres en Beijo, persoonlijke lessen in hondentaal en relaties	18
Beijo: Wanneer angst verandert in vertrouwen	18
Ceres: De stille tolk	19
Communicatie en verbondenheid met je hond	21
Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet in de omgang met honden	23
Twee honden opvoeden	28
Spelenderwijs woordjes leren	29
Kwispelen is niet noodzakelijk blij zijn	30
Natuurlijk gedrag bij honden	31
Exploratiegedrag, voedselberverwervend- en jachtgedrag	31
Territoriaal gedrag	32
Sociaal gedrag en communicatie	32
Rustgedrag	33
Voortplantingsgedrag	33
Ongewenst gedrag versus probleem gedrag	33
Probleemgedrag	34
Gewenst en ongewenst gedrag	36
Gedragsverandering bij mens en hond	37
Een holistische en alternatieve benadering van hondengedrag	40
De persoonlijkheid van je hond	41

Deel 2	45
Dierenspiegel® - KEN JE DIER, KEN JEZELF	45
Oefenen in dierenspiegel® met honden	45
Basisoefening: observatie van je hond	45
Oefening: de emotionele spiegel van de hond	46
Oefening: non-verbale communicatie met je hond.....	47
Boek Dierenspiegel® en ik spreek kots.....	47
Hooggevoeligheid, stressgevoeligheid en prikkelgevoeligheid bij honden – High sensitive dogs	48
Dogsitief	48
Mediteren met honden.....	68
Deel 3	70
Leer je hond Nederlands.....	70
Samen naar de hondenschool	71
Opvoeden versus training	74
Gewenst en Ongewenst gedrag – Belonen en Straffen	75
Timing.....	78
Sociaal leren	79
Deel 4	81
Welzijn bij dieren	81
Modellen om het welzijn te waarborgen.....	82
Welzijn van dieren bepalen	85
Gezonde voeding	86
Waarom is voeding zo belangrijk?	86
Levende en dode stoffen en hun opbouw	87
Goede voeding	88
De nodige voedingsstoffen voor ons lichaam	89
Goede voeding is onze eigen verantwoordelijkheid.....	89
Wat zijn de bouwstenen van gezonde voeding voor honden?.....	89
Voeding, de feiten.....	90
Hoe kies je de juiste voeding?.....	95
Hoeveel voer geef je je dier?	95
Energiebehoefte.....	95
Optimale spijsvertering.....	99
Voeding mengen	100
Voedingssupplementen	101

E-nummers in honden en kattenvoeding	102
Wat met groenten en fruit in de voeding?	104
Insecten in de voeding van je kat of hond?	105
Voedingsintoleranties	107
Word een expert: zelf leren en experimenteren	108
Deel 5	109
Aanstaren	109
Achterwerk aanbieden.....	109
Ademhaling	110
Adoptie.....	111
Afstandelijk gedrag	112
Agonistisch gedrag	114
Agressie	114
Agressie aan de lijn	116
Agorafobie.....	119
Alleen zijn en verlatingsangst	119
Altruïsme en verbinding.....	120
Allelomimetisch gedrag en imitatie	122
Alpha en dominantie.....	123
Anaalklieren	124
Angst	125
Antropomorfisme.....	127
Auto's najagen	128
Auto in en meerijden	129
Bachbloesems en aroma	130
Baknijd.....	131
Begroeten.....	132
Bewegen.....	134
Belonen	134
Bewustzijn	135
Bijtrem.....	136
Blaffen	137
Bench	138
Borstelen	140
Bottenbouillon	141

Brein	142
Bijtincident	146
Broedfok.....	147
Carnivoor	149
Castratie en sterilisatie	150
Conditionering	151
Contact met mensen.....	152
Conflictgedrag	154
Coprofagie	154
Copingstrategie en overlevingsmechanisme	155
Deurbel.....	158
Dierenarts	158
Dopamine.....	160
Draf.....	161
Ego en vrije wil	161
EHBO	162
Emoties	164
Eten geven	166
Ethologie	167
Exploratie gedrag	167
Fysiek en mentaal	169
Geeuwen	169
Gegeneraliseerd gedrag.....	170
Geheugen.....	171
Geluk	172
Gehoor	174
Gezichtsuitdrukking en glimlach	175
Graven.....	176
Grommen	176
Grooming en trimmen	177
Hier komen.....	178
Hoeden.....	179
Honger.....	179
Hormonen	180
Huilen en janken	181

Hyperactiviteit en ADHD	181
Inhibitie	182
Instinct	183
Intelligentie	184
Jaloersheid	185
Joggers	186
Kalmerend signaal.....	186
Katten en honden	187
Kauwen en knabbelen.....	190
Kinderachtig of infantiel gedrag.....	191
Kinderen en honden.....	192
Kneden	193
Knippen.....	194
Kynologie.....	194
Koud en regenangst	194
Leeftijd	195
Likken	195
Los versus aan de lijn	196
Massage	198
Meerdere honden versus 1 hond	198
Muilkorf.....	199
Miscommunicatie katten, kinderen en mensen	200
Motivatie.....	201
Negeren.....	201
Nek.....	203
Neotenie – je kind op 4 poten	204
Neus	205
Nieuwsgierigheid	206
Objectnijd.....	207
Onzindelijkheid	207
Ontsnappingsdrang.....	208
Oorsprong en domesticatie	210
Opspringen.....	211
Orgaan van Jacobsen en flehmen	211
Oudere honden	212

Ouderlijk gedrag.....	213
Oxytocine	214
Pathologisch gedrag.....	215
Partner agressie en jaloezie	215
Pension.....	216
Pijn	217
Pootje geven of heffen.....	218
Prooidieren en jacht.....	219
Puppytest en MAG-test.....	220
Psychosomatisch gedrag.....	222
Ras.....	222
Reactiviteit	224
Redirectie	227
Reflex.....	228
Relaxatie.....	229
Relatie en symbiose	230
Rijgedrag	231
Rouw bij honden	231
Scheiding: emotionele uitdaging en juridische werkelijkheid	232
Schijnzwanger	234
Schuldig gedragen	235
Seksueel gedrag en voortplanting	236
Serotonine.....	238
Slapen.....	239
Smaak.....	239
Smakken.....	240
Spelboog en spel	240
Stervensproces.....	241
Stoppen van het ongewenste gedrag	243
Straffen.....	244
Stappen	245
Staren naar de muur	245
Stress en stresssignalen	246
Taak.....	247
Tanden	248

Telefoon	248
Televisie	249
Territoriaal gedrag	250
Telepathie en het zesde zintuig	250
Therapiehonden.....	251
Timing bij training	257
Tienergedrag (juveniel gedrag)	258
Trainingstechnieken.....	258
Vechten, vluchten, verstijven	259
Veiligheid en vertrouwen.....	261
Verveling en verrijking	261
Voeding	262
Voedingsuppletie	265
Vreemde mensen en je hond.....	265
Vriendelijkheid	267
Vuurwerk.....	268
Wandelen en trekken.....	269
Warmte en verhitting.....	270
Xenofobie	271
Zicht.....	271
Zwemmen	272
Extra begeleiding voor hondenliefhebbers.....	273
De Academie van Toscanzahoeve: praktijkgerichte opleiding in de dierenwereld	273
Praktijk leren in losse workshops.....	274
Beroepsopleidingen: jouw toekomst met honden	274
Andere Nederlandstalige boeken van mezelf	276
Nawoord en oproep	276

Voorwoord

Wanneer een hond je aankijkt, zie je meer dan alleen twee ogen die je observeren. Je ziet een wezen dat je volkomen eerlijk een spiegel voorhoudt - een spiegel die niet alleen het gedrag van je hond reflecteert, maar ook wie jij bent als mens. Deze diepgaande connectie tussen mens en hond heeft mijn leven fundamenteel vormgegeven.

Mijn reis begon op de boerderij van mijn ouders, waar dieren niet simpelweg aanwezig waren - ze waren mijn vrienden, mijn steun en mijn eerste leermeesters. De band die ik daar met dieren ontwikkelde was zo sterk dat het me niet alleen leidde tot de keuze om vegetariër te worden, maar me ook dreef naar studies in communicatie, toegepaste psychologie, gedragswetenschappen en basis neurologie. Net als gerenommeerde onderzoekers Frans de Waal en Mark Nelissen ontdekte ik dat het bestuderen van dierlijk gedrag ons verrassend veel kan leren over onszelf.

Die reis die begon op die boerderij heeft me via verschillende paden geleid naar waar ik nu sta. Als oprichter van Vishuddha Bvba in 1999 en later Toscanzahoeve in 2003, heb ik mijn passie voor dieren kunnen omzetten in een missie om anderen te helpen. Het verlies van mijn geliefde honden Tosca in 2000 en Raico in 2013 waren keerpunten die mijn pad verder vormden naar het gebied van hooggevoeligheid, trauma- en rouwverwerking, en holistisch dierengedragstherapie. Mijn huidige honden Ceres en Beijo leerden me meer over angst, stress en sociaal contact.

Tosca werd het slachtoffer van onbegrip en angst. Onze buurman, die het gedrag van honden niet begreep en er bang voor was, stak hem dood. Deze hartverscheurende gebeurtenis maakte pijnlijk duidelijk hoe gebrek aan begrip voor hondengedrag kan leiden tot tragische gevolgen. Zijn verhaal herinnert ons eraan waarom begrip zo essentieel is - niet alleen voor het welzijn van onze honden, maar voor het creëren van een wereld waarin mens en dier in harmonie kunnen samenleven. Het verlies van Tosca werd echter ook een keerpunt - een moment dat mijn levensmissie kristalhelder maakte. Ter nagedachtenis aan hem ontstond Toscanzahoeve, een holistisch centrum waar mens en dier elkaar beter leren begrijpen, waar angst plaats maakt voor inzicht, en waar het welzijn van beide centraal staat.

Dit boek is meer dan een handleiding over hondengedrag - het is een pleidooi voor begrip, een gids voor het overbruggen van de kloof tussen mens en hond. In vijf delen neem ik je mee op een ontdekkingsreis. We beginnen bij de basis van hondengedrag, - taal en opvoeding, om vervolgens te onderzoeken hoe jouw gedrag direct invloed heeft op dat van je hond. Je leert hoe je door activiteiten als tricks, speuren en fitness een diepere band kunt opbouwen. We verkennen holistische benaderingen voor het verbeteren van het welzijn van je hond, en sluiten af met een uitgebreid woordenboek 'Honds' dat je helpt de taal van je viervoeter beter te begrijpen.

Dit boek is daarom niet alleen gevuld met praktische kennis en inzichten, maar nodigt je echt uit om honden beter te begrijpen en zelfs honds te “spreken”. Het is mijn overtuiging dat wanneer we werkelijk leren luisteren naar en communiceren met onze honden en betere huisdierouders worden.

Veel leesplezier!

Inge Pauwels

Basis van je hond: taal, gedrag, leren en opvoeden

Buitenlander

Je hond is als een buitenlander met zijn eigen (lichaams)taal, gewoontes en behoeften

In 2005 begon ik een relatie met een Italiaanse man, wat mijn leven in een nieuw perspectief plaatste. Deze verbintenis bracht talrijke aanpassingen met zich mee: ik moest wennen aan culturele gewoonten die verschilden van de mijne, communiceren in een taal die niet de mijne was, en begrip opbrengen voor overtuigingen die anders waren dan wat ik kende. Voor iemand met mijn nieuwsgierige aard vormde dit een boeiende uitdaging en een bijzonder verrijkende ervaring.

Tijdens mijn tijd met deze Italiaanse familie kwam ik tot een verrassend inzicht: er bestonden opmerkelijke parallellen tussen mijn ervaringen als buitenlander in Italië en wat honden dagelijks meemaken in onze menselijke omgeving. Deze persoonlijke ervaring heeft mij een uniek perspectief gegeven op hoe het moet zijn voor honden die in menselijke gezinnen leven. Dit stelt mij in staat om hun situatie niet alleen beter te begrijpen, maar ook helder uit te leggen aan hondenbaasjes die willen weten hoe het voelt om als 'buitenlander' in een menselijke wereld te functioneren.

Net zoals ik moest navigeren in een nieuwe cultuur, spreken onze honden een fundamenteel andere taal, hebben zij eigen gewoonten, kennen zij verschillende opvattingen over familiebanden, en ervaren zij lichamelijk contact op een manier die verschilt van de onze.

Een tweede bepalende ervaring die mijn inzicht verder verdiepte, vond plaats in mei 2015. Gedurende vijf dagen en nachten verbleef ik vrijwillig in een hok in het dierenasiel als onderdeel van een bewustmakingsactie. Deze intensieve ervaring liet mij aan den lijve ondervinden hoe het is om volledig afhankelijk te zijn van anderen – voor voedsel, beweging, aandacht, en zelfs voor zoiets basaals als het kunnen voldoen aan natuurlijke behoeften. Bovendien ervoer ik persoonlijk de ingrijpende impact die stress kan hebben in zo'n situatie. Deze ervaring heeft mijn vermogen om mij in te leven in de leefwereld en behoeften van honden aanzienlijk versterkt.

Straathonden – Een reis van compassion en ethiek

Het werken met straathonden in verschillende landen heeft mijn kijk op dierenwelzijn en ethiek diepgaand veranderd. Mijn ervaringen in Ladakh, Belém, Colombo, en Cyprus hebben me laten zien hoe complex de kwestie van straathonden is en hoe belangrijk het is om met compassie en ethisch te handelen. Dit hoofdstuk verkent mijn persoonlijke ervaringen en verbindt deze met de twee belangrijkste benaderingen voor het omgaan met straathonden: de “Support Their Life” benadering en de “End Their Suffering” benadering.

Ladakh, India: een oogopener in de Himalaya

Mijn reis begon in Ladakh, een adembenemend maar uitdagend gebied in de Himalaya. Hier zag ik de rauwe realiteit van het leven van straathonden, die vaak met extreme weersomstandigheden en beperkte voedselbronnen moesten omgaan. Ondanks de ontberingen was het hartverwarmend om te zien hoe kleine gebaren van vriendelijkheid een groot verschil maakten. Samen met lokale vrijwilligers verleenden we basisverzorging en medische hulp. Dit leerde me dat, hoewel ik niet alle honden kon redden, elke hond die ik kon helpen van grote waarde was. Mijn overtuiging is dat, door mijn westerse leven en de middelen die ik heb, ik een deel kan bijdragen en zo de wereld van de minder bedeelde dieren kan verbeteren, één hond per keer.

Brazilië: educatie en adoptie in Belém

Na Ladakh reisde ik naar Belém, Brazilië, waar ik niet alleen werkte met straathonden maar ook een educatief programma opstartte. In Belém waren de omstandigheden uitdagend, maar de betrokkenheid van de gemeenschap maakte een groot verschil. We organiseerden vaccinatiecampagnes en sterilisatieprogramma's, en richtten ons op het verbeteren van de adoptiekansen voor straathonden door ze een aantrekkelijker imago te geven.

We lanceerden een initiatief waarbij straathonden werden verzorgd, gepocht en gepresenteerd in winkelcentra. Dit hielp om het imago van straathonden te verbeteren en hun kansen op adoptie te vergroten. Een bijzonder moment was toen twee jonge katten, met hulp van een bioloog uit een luxe hotel, een nieuwe thuis vonden. Het tragische verlies van één van de katten benadrukt juist een belangrijke waarheid: straathonden en -katten bezitten dezelfde capaciteit voor liefde en schoonheid als rashonden. Deze ervaring toont aan hoe educatie en bewustwording cruciaal zijn om deze dieren een kans te geven op een nieuw en beter leven

Sri Lanka: hoop op de stranden van Colombo

In Colombo, Sri Lanka, werkte ik samen met lokale dierenwelzijnsorganisaties om gewonde honden te verzorgen en voederschema's op te zetten. Een van mijn meest memorabele ervaringen was het helpen van een tuk-tuk chauffeur om een hond op het strand te adopteren. Ik begeleidde en financierde de adoptie van A tot Z, wat resulteerde in een succesvolle plaatsing. Deze hond kreeg een nieuw leven bij de chauffeur en we zijn nog steeds vrienden. Het toont aan hoe persoonlijke betrokkenheid en steun kunnen leiden tot positieve verandering in de levens van zowel mensen als dieren.

Cyprus: gedragstesten voor succesvolle adopties

Mijn laatste bestemming was Cyprus, waar ik werkte met opvangcentra voor straathonden en katten. Hier was er een goede infrastructuur voor dierenwelzijn, maar de uitdaging lag in het vinden van de juiste adoptanten. Ik nam deel aan gedragstesten om ervoor te zorgen dat de dieren bij de meest geschikte adoptanten terechtkwamen. Het was bevredigend om te zien hoe goed geplaatste dieren konden floreren in hun nieuwe huizen. Deze aanpak hielp om ervoor te zorgen dat zowel honden als katten een liefdevol en passend thuis vonden.

Twee visies op straathonden: steun voor hun leven versus einde aan hun lijden

De discussie over de beste benadering voor straathonden roept sterke emoties en uiteenlopende meningen op. Twee prominente benaderingen zijn:

1. Support their life – Leven en laten leven

Deze benadering pleit voor het verbeteren van het leven van straathonden door voederprogramma's, medische zorg, sterilisatie en adoptiecampagnes.

- **Respect voor Leven:** Elke hond verdient een waardig leven. Het verzorgen en beschermen van straathonden weerspiegelt humane waarden.
- **Gemeenschapsimpact:** Het verzorgen van straathonden kan leiden tot een meer betrokken gemeenschap.
- **Ethiek en Moraliteit:** Het doden van gezonde dieren wordt als onethisch beschouwd. Humane oplossingen zoals sterilisatie helpen de populatie op een ethische manier onder controle te houden.

Voorbeelden:

- **India:** Organisaties zoals Blue Cross en People for Animals bieden sterilisatie en medische zorg aan straathonden.
- **Brazilië:** Het educatieve programma en adoptie-initiatieven in winkelcentra verbeteren de kansen van straathonden op een nieuw leven.

- Sri Lanka: Persoonlijke betrokkenheid bij adopties toont de impact van individuele steun op het welzijn van straathonden.

Voordelen:

- Verbeterde levenskwaliteit voor straathonden.
- Positieve sociale impact door gemeenschapsbetrokkenheid.
- Humane en ethische benadering van het probleem.

Nadelen:

- Hoge kosten en voortdurende inspanningen zijn nodig voor langdurige programma's.
- Mogelijke gezondheids- en veiligheidsproblemen door ongecontroleerde populatiegroei.

2. End their suffering – Rigoureuze maatregelen voor een oplossing

Deze benadering pleit voor meer drastische maatregelen zoals euthanasie van zieke en gevaarlijke dieren om hun lijden te beëindigen en de populatie snel te verminderen.

- Lijden Beëindigen: Straathonden lijden vaak door honger en ziekte. Het beëindigen van hun lijden biedt een humane oplossing.
- Gezondheid en Veiligheid: Ongecontroleerde populaties kunnen gezondheidsrisico's veroorzaken, zoals de verspreiding van rabiës.
- Kosten en Efficiëntie: Euthanasie kan op korte termijn goedkoper en efficiënter zijn dan langdurige verzorging en sterilisatieprogramma's.

Voorbeelden:

- Roemenië: In sommige delen van Roemenië worden zieke en gevaarlijke straathonden geëuthanaseerd om de populatie onder controle te houden.
- China: Verschillende steden voeren grootschalige euthanasieprogramma's uit om rabiësuitbraken te voorkomen.

Voordelen:

- Snelle vermindering van de straathondenpopulatie.
- Potentieel lagere kosten op korte termijn.
- Vermindering van gezondheids- en veiligheidsrisico's.

Nadelen:

- Ethische bezwaren tegen het doden van gezonde dieren.
- Negatieve publieke perceptie en mogelijke protesten van dierenrechtenactivisten.
- Kortetermijnoplossing die de onderliggende oorzaken niet aanpakt.

De discussie over straathonden is complex en emotioneel geladen. Zowel de "Support Their Life" als de "End Their Suffering" benaderingen hebben hun eigen merites en uitdagingen. Het vinden van een balans tussen deze benaderingen kan helpen om een humane en effectieve oplossing te vinden. Door te investeren in de zorg voor straathonden waar mogelijk, en tegelijkertijd praktische maatregelen te nemen om hun lijden te verminderen, kunnen we een duurzame impact maken. Samen kunnen we werken aan een wereld waarin straathonden de zorg en respect krijgen die ze verdienen, met compassie, ethiek en praktische oplossingen als leidraad.

De onzichtbare last van zorg

In de ogen van velen lijkt het hebben van een hond een eenvoudige keuze: een trouw dier om je gezelschap te houden en je leven te verrijken. Maar in werkelijkheid brengt deze beslissing een diepere verplichting met zich mee. Het nemen van een hond is niet alleen een keuze voor vreugde en genegenheid, maar ook voor de verantwoordelijkheid om voor hem te zorgen, ongeacht de omstandigheden. Dit hoofdstuk onderzoekt de onzichtbare lasten van zorg die vaak over het hoofd worden gezien.

Wanneer je ervoor kiest om een hond in je leven te verwelkomen, neem je een levenslange verantwoordelijkheid aan die verder gaat dan het aanbieden van voer en onderdak. Echte zorg betekent dat je altijd klaarstaat voor je hond, vooral in moeilijke tijden. Deze verantwoordelijkheid gaat niet alleen over het voldoen aan de dagelijkse behoeften van je hond, maar ook over het omgaan met onverwachte uitdagingen en het maken van persoonlijke offers.

Stel je voor dat je hond zich angstig verbergt tijdens een onweersbui. Terwijl anderen binnen blijven en het stormachtige weer negeren, voel jij de dringende behoefte om naar hem toe te gaan, hem te troosten en gerust te stellen. Zijn angst maakt het voor jou onmogelijk om te ontspannen. Dit is niet slechts een kwestie van zorg, maar van een diepgeworteld engagement om je hond te kalmeren, ongeacht wat je persoonlijke agenda of plannen ook mogen zijn.

Feestdagen, zoals oud en nieuw, brengen vaak plezier en samenzijn met vrienden en familie. Echter, voor honden kunnen deze momenten een bron van stress en angst zijn, vooral door het vuurwerk en de drukte. Het vergt een extra dosis toewijding om je eigen feestelijke plannen aan te passen en je tijd te besteden aan het geruststellen van je hond. Het biedt een waardevolle les over prioriteiten: de veiligheid en het welzijn van je hond komen boven je eigen plezier.

Wanneer je op reis bent en je hond vermist raakt, wordt de uitdaging nog duidelijker. Je persoonlijke comfort en ontspanning worden ondergeschikt aan de noodzaak om je hond te vinden. Het annuleren van je plannen, het inzetten van alle middelen om hem terug te vinden, en het herhalen van je zoektocht zijn geen kleinigheden. Deze situatie benadrukt de diepte van de verantwoordelijkheid die je hebt aangenomen en je bereidheid om jezelf op te offeren voor het welzijn van je hond.

Dagelijkse zorg is vaak een onzichtbare, maar constante last. Wanneer je hond 's nachts moet worden uitgelaten of gevoed, sta je op, zelfs als je moe bent. Na een avond uitgaan, waarbij je misschien zelf een kater hebt, blijft je verantwoordelijkheid intact: je zorgt ervoor dat je hond zijn dagelijkse routine krijgt. Deze routine onderstreept de onophoudelijke toewijding die nodig is om ervoor te zorgen dat je hond gezond en gelukkig blijft.

Als je oudere hond moeite heeft met lange wandelingen, pas je je dagelijkse routine aan. Je maakt de wandelingen korter en langzamer om hem het comfort te bieden dat hij nodig heeft. Dit soort aanpassingen laat zien hoe je je eigen wensen en voorkeuren opzijzet om tegemoet te komen aan de behoeften van je hond.

Het nemen van een hond is een serieuze en vaak onderschatte verantwoordelijkheid. Het is een keuze om een onvoorwaardelijke toewijding aan te gaan die verder gaat dan de dagelijkse routine. Deze zorg omvat het bieden van liefde en ondersteuning, zelfs wanneer het moeilijk is, en het maken van persoonlijke offers voor het welzijn van je hond.

In ruil voor deze toewijding krijg je een loyale metgezel, wiens liefde en vertrouwen je leven op manieren verrijken, die je niet altijd kunt voorspellen. De waarde van deze relatie ligt in de wederzijdse betrokkenheid en zorg die je elkaar biedt, wat een diepgaande en onverbreekelijke band creëert. Het is deze onvoorwaardelijke liefde die de moeite en de offers waard maakt, en die de essentie van hondenbezit definieert.

Wat betekent een “goede relatie” met je hond werkelijk?

Wanneer mensen zeggen “Ik wil een goede relatie met mijn hond,” roept dit een belangrijke vraag op: wat verstaan we precies onder een goede relatie? Gaat het enkel om een emotionele band waarbij de hond volledige vrijheid geniet om zijn eigen weg te bepalen? Of is er meer nodig om werkelijk een vervullende en gezonde relatie op te bouwen?

De realiteit is genuanceerder dan een simpele keuze tussen liefde en autoriteit. Een echt betekenisvolle band met je hond combineert beide elementen in een evenwichtige benadering. Moderne hondentraining omarmt het concept van “nieuwe autoriteit” – een vorm van leiderschap die duidelijkheid en structuur biedt zonder toevlucht te nemen tot dwang of fysieke straffen.

De afwezigheid van duidelijke kaders en verwachtingen creëert onzekerheid bij honden. Net zoals kinderen hebben honden behoefte aan voorspelbaarheid en structuur om zich veilig te voelen. Zonder deze elementen ontstaat er stress, wat kan leiden tot problematisch gedrag. Een werkelijk liefdevolle relatie met je hond erkent deze behoefte aan houvast.

Veertien essentiële elementen voor een harmonieuze band met je hond

1. Bewust contact maken en behouden

Een diepe band met je hond vereist dat je volledig aanwezig bent, zelfs – of juist – tijdens uitdagende momenten. Wanneer je hond ziek is, angstig wordt, of gedrag vertoont dat je zorgen baart, is het cruciaal dat je blijft investeren in jullie connectie. Door consequent beschikbaar te blijven, bouw je een vertrouwensbasis die essentieel is voor jullie relatie.

Deze verbinding vereist bewuste aandacht. Het gaat verder dan fysieke nabijheid; het omvat ook emotionele beschikbaarheid en oprechte betrokkenheid. Je hond kan aanvoelen wanneer je werkelijk ‘aanwezig’ bent versus wanneer je lichaam er wel is maar je gedachten afdwalen.

2. Onvoorwaardelijke acceptatie

Elke hond heeft een unieke persoonlijkheid, temperament en eigenschappen. Sommige honden zijn energiek en sociaal, andere terughoudend en bedachtzaam. Sommige leren snel, andere hebben meer tijd en geduld nodig. Een gezonde relatie met je hond begint bij het accepteren van wie hij werkelijk is, niet wie je zou willen dat hij was. Deze acceptatie omvat ook het erkennen van rasgebonden eigenschappen en individuele beperkingen. Een Border Collie zal altijd andere behoeften hebben dan een Basset Hound, en zelfs binnen hetzelfde ras zijn er significante individuele verschillen. Liefde betekent je hond zien en waarderen in zijn volledige, authentieke zelf.

3. Geloven in je hond

Vertrouwen in de capaciteiten van je hond is fundamenteel voor zijn groei en ontwikkeling. Door te geloven dat je hond kan leren en zich kan aanpassen, creëer je een omgeving waarin hij kan floreren. Dit vertrouwen straalt door in je interacties en beïnvloedt hoe je hond zichzelf percipieert.

Dit geloof manifesteert zich in geduld tijdens het trainingsproces en de bereidheid om nieuwe vaardigheden aan te leren op een tempo dat bij je hond past. Door vertrouwen te tonen in zijn vermogen om te groeien, moedig je doorzettingsvermogen aan.

4. Autonomie respecteren

Hoewel structuur belangrijk is, hebben honden ook behoefte aan een zekere mate van vrijheid en zelfbeschikking. Hen de ruimte geven om keuzes te maken binnen veilige grenzen bevordert hun zelfvertrouwen en cognitieve ontwikkeling. Een gezonde relatie erkent en respecteert deze behoefte aan autonomie.

Dit kan zo eenvoudig zijn als je hond te laten kiezen welke wandelroute jullie nemen, of welk speeltje hij wil gebruiken. Door deze kleine momenten van zeggenschap te bieden, erken je zijn individualiteit en bevorder je zijn vermogen tot zelfstandig denken.

5. Nieuwsgierigheid naar je hond

Een diepgaande relatie met je hond bloeit wanneer je oprecht geïnteresseerd bent in wie hij is. Door met een open, onderzoekende houding te observeren wat je hond vreugde brengt, angst aanwakkert, of comfort biedt, leer je hem werkelijk kennen op een dieper niveau.

Deze nieuwsgierigheid is een doorlopend proces. Naarmate je hond ouder wordt en nieuwe ervaringen opdoet, zullen zijn voorkeuren en reacties evolueren. Door alert te blijven op deze veranderingen en je voortdurend af te vragen wat er in hem omgaat, versterk je jullie band.

6. Samen plezier hebben

Een gezonde relatie is niet alleen gebaseerd op regels en structuur, maar ook op gedeelde vreugde en plezier. Het vinden van activiteiten die zowel jij als je hond waardevol en plezierig vinden, versterkt jullie band op een fundamenteel niveau.

Deze gedeelde ervaringen – of het nu gaat om wandelen in de natuur, samen spelen, of trainen voor een hondensport – creëren positieve associaties en versterken het gevoel van verbondenheid. Door bewust tijd vrij te maken voor deze momenten, investeer je in de emotionele fundering van jullie relatie.

7. Aanwezigheid en verantwoordelijkheid

Een betrouwbare gids zijn voor je hond betekent meer dan alleen fysiek aanwezig zijn. Het betekent emotioneel beschikbaar zijn, consequent in je benadering, en verantwoordelijkheid nemen voor zijn welzijn en ontwikkeling. Dit omvat het stellen van duidelijke verwachtingen en grenzen.

Door consistent te zijn in je verwachtingen en reacties, bied je je hond de voorspelbaarheid die hij nodig heeft om zich veilig en zeker te voelen. Deze structuur is geen beperking van vrijheid maar juist een voorwaarde voor werkelijke vrijheid binnen veilige kaders.

8. Gewenst gedrag bekrachtigen

Positieve bekrachtiging is een krachtig instrument in het opbouwen van een harmonieuze relatie. Door gewenst gedrag te herkennen en te belonen, moedig je je hond aan om dit gedrag te herhalen. Dit versterkt niet alleen jullie band maar bevordert ook zijn zelfvertrouwen en leerproces.

Deze bekrachtiging kan vele vormen aannemen – van tastbare beloningen zoals traktaties tot sociale beloningen zoals lof en aandacht. Door te focussen op wat je hond goed doet in plaats van wat hij verkeerd doet, creëer je een positieve leercyclus.

9. Wederzijds respect

Een gezonde relatie is gebaseerd op respect dat in beide richtingen stroomt. Respect voor je hond betekent zijn behoeften, grenzen en communicatie erkennen en waarderen. Op zijn beurt zal een hond die met respect wordt behandeld, leren jouw leiding te respecteren zonder angst of dwang.

Dit wederzijds respect manifesteert zich in hoe je communiceert, grenzen stelt, en omgaat met conflictsituaties. Door te luisteren naar wat je hond je vertelt door zijn gedrag en lichaamstaal, erken je zijn waarde als een voelend wezen met eigen perspectieven.

10. Fysiek aanwezig zijn bij moeilijke momenten

Wanneer je hond door uitdagende periodes gaat – of het nu gaat om ziekte, angst, of aanpassingen aan nieuwe situaties – is je fysieke aanwezigheid en emotionele steun van onschatbare waarde. Deze momenten van kwetsbaarheid kunnen jullie band verdiepen en versterken.

Door kalm, geruststellend en betrouwbaar te blijven tijdens stressvolle situaties, bewijs je dat je er werkelijk bent voor je hond. Deze betrouwbaarheid vormt de basis van diep vertrouwen dat essentieel is voor een gezonde relatie.

11. Zelfcontrole behouden

Een van de meest waardevolle geschenken die je je hond kunt geven is je eigen emotionele stabiliteit. Door beheerst te blijven, zelfs wanneer je gefrustreerd of geïrriteerd raakt, bied je een model van kalmte en beheersing. Hoewel je niet altijd controle hebt over het gedrag van je hond, heb je wel controle over je eigen reacties.

Deze zelfbeheersing vereist zelfbewustzijn en de bereidheid om je eigen emotionele reacties te erkennen zonder erdoor overspoeld te worden. Door deze innerlijke kalmte te cultiveren, creëer je een veilige emotionele ruimte voor je hond.

12. Geen machtsstrijd, maar respect en begrip

Een weldoordachte relatie met je hond draait niet om dominantie of het winnen van conflicten. In plaats daarvan gaat het om het opbouwen van wederzijds begrip en samenwerking. Door af te stappen van het idee dat je je hond moet “overheersen”, open je de deur naar een meer authentieke en vervullende verbinding.

Dit betekent niet dat je geen grenzen stelt of verwachtingen communiceert; het betekent dat je dit doet vanuit een plaats van respect en begrip, niet vanuit een behoefte aan controle of superioriteit. Deze benadering bevordert vertrouwen en vrijwillige medewerking.

13. Proactief handelen

Anticiperen op potentiële uitdagingen en deze aanpakken voordat ze escaleren is een teken van verantwoordelijk leiderschap. Dit kan betekenen dat je hulp zoekt bij een gedragsdeskundige wanneer je tekenen van problematisch gedrag opmerkt, of dat je proactief trainingsstrategieën implementeert voor situaties die je hond moeilijk vindt.

Deze vooruitziende benadering voorkomt dat kleine problemen uitgroeien tot grote uitdagingen en toont je toewijding aan het welzijn van je hond. Het erkent dat voorkomen beter is dan genezen en dat vroegtijdige interventie vaak effectiever is dan wachten tot problemen zich volledig manifesteren.

14. Zorgen voor basisbehoeften en veiligheid

De fundatie van elke gezonde relatie is het voorzien in fundamentele behoeften. Voor honden omvat dit niet alleen voeding, onderdak en medische zorg, maar ook veiligheid, bescherming en het gevoel van zekerheid. Een belangrijk aspect hiervan is je hond beschermen in potentieel stressvolle of onveilige situaties.

Dit kan betekenen dat je als buffer fungeert wanneer vreemden je hond willen benaderen, of dat je ingrijpt wanneer een situatie te overweldigend wordt. Door je hond te beschermen wanneer dat nodig is, versterk je zijn vertrouwen in jou als betrouwbare beschermer.

De balans vinden

Een echt bevredigende relatie met je hond overstijgt het simpele binaire denken van “liefdevol versus streng” of “permissief versus autoritair.” In plaats daarvan gaat het om het vinden van een evenwichtige benadering die liefde, respect en duidelijkheid combineert.

Door bewust te investeren in deze veertien elementen, creëer je een omgeving waarin zowel jij als je hond kunnen floreren. Een omgeving waarin jullie elkaar werkelijk kennen, vertrouwen en waarderen. Een omgeving waarin regels en structuur niet tegenover liefde en verbinding staan, maar deze juist mogelijk maken.

Een gezonde relatie met je hond is uiteindelijk een dans van liefde en leiderschap, van vrijheid binnen grenzen, en van wederzijds respect en begrip. Het vereist toewijding, zelfbewustzijn en de bereidheid om te groeien. Maar de beloning – een diepe, authentieke band met een wezen dat volledig in het nu leeft – is onmetelijk waardevol.

Beijo: Wanneer angst verandert in vertrouwen

Sommige honden leren je meer over communicatie dan jaren van studie kunnen doen. Beijo, mijn Old English Bulldog, is zo'n hond. Zijn naam betekent "kus" in het Portugees, een toepasselijke naam voor een hond die me leerde dat echte communicatie begint waar woorden eindigen.

Onze reis samen begon in het asiel, waar ik als gedragsdeskundige was geroepen om te helpen met een angstige moederhond. Deze teef was zo overweldigd door stress dat ze haar eigen puppy's verwaarloosde. Tussen die kwetsbare kleintjes zat Beijo, een puppy wiens ogen tegelijkertijd diepe angst én een sprankje hoop uitstraalden. Die blik raakte een snaar in mij, misschien omdat ik zelf nog rouwde om het verlies van mijn vorige hond Raico. In een moment van herkenning tussen twee wezens die beiden zochten naar veiligheid, wist ik dat Beijo bij mij hoorde.

Beijo's angst was niet zomaar een kleine onzekerheid—het was een fundamenteel wantrouwen tegenover de wereld. Geboren in het asiel, zonder de stabiliteit die puppy's nodig hebben, had hij geleerd dat de wereld onvoorspelbaar en beangstigend was. Zijn lichaamstaal vertelde een verhaal van constante waakzaamheid: de licht gespannen spieren zelfs in rust, de snelle blik die voortdurend de omgeving scande voor gevaren, de subtiele achterwaartse beweging bij nieuwe geluiden.

Voor iemand zonder kennis van hondencommunicatie zou Beijo misschien gewoon als "nervuus" of "angstig" worden bestempeld. Maar als je de nuances van hondenlichaamstaal begrijpt, zie je het verschil tussen gewone nervositeit, situationele angst, en de diepere, chronische angst die Beijo's ervaringen in hem hadden verankerd. Het was deze laatste vorm die zijn hele bestaan kleurde.

In de eerste weken was het opbouwen van communicatie met Beijo een delicate zaak. Ik leerde dat zelfs mijn ademhaling een boodschap naar hem stuurde. Een diepe zucht kon hem doen verstijven. Een te snelle beweging of een dicht slaande kon hem minutenlang in een alerte staat brengen. Ik leerde mijn eigen lichaamstaal aan te passen—langzamer te bewegen, zachter te ademen, mijn blik niet direct op hem te richten maar in een zachte "C-curve" langs hem heen. Ik zorgde voor voorspelbaarheid in onze routine, wetende dat voor een angstige hond als Beijo, voorspelbaarheid de basis vormt van veiligheid. Elke dag volgden we dezelfde patronen, creëerden we dezelfde rituelen. De voorspelbaarheid van deze routines gaf Beijo iets om zich aan vast te houden in een wereld die hij nog steeds als angstig ervoer.

De meest ontroerende momenten waren die waarop ik de eerste tekenen van ontspanning bij hem kon waarnemen: een langzame knippering van de ogen, een licht zakken van de schouders, het voorzichtige neerleggen van zijn kin op zijn poten. Deze subtiele signalen, die velen zouden missen, waren voor mij luidere communicatie dan welk blafgeluid ook kon zijn. Het waren de eerste woorden in onze zich ontwikkelende taal van vertrouwen. Ook wanneer hij dicht tegen mij aan kwam liggen, onder een fleecedeken, of naast me kwam zitten op een stoel.

Ik leerde hem tools om met zijn angst om te gaan. We werkten met counterconditioning—het koppelen van potentieel beangstigende stimuli aan positieve ervaringen. We gebruikten "kalmerende signalen" zoals gapen en wegwijken, die in hondentaal "er is geen gevaar" betekenen. Ik leerde hem een "veilig woord" dat altijd comfort betekende, ongeacht de omstandigheden.

Met elke dag die voorbijging, werd onze communicatie rijker en dieper. Ik kon de microbewegingen van zijn oren lezen zoals anderen een open boek lezen. De lichte trillingen in zijn wenkbrauwen vertelden me of een nieuwe situatie spannend of beangstigend voor hem was. De manier waarop zijn neusgaten verwijdden, gaf me informatie

over zijn stressniveau. En langzamerhand werd ik niet alleen een lezer van zijn communicatie, maar werd hij ook een lezer van de mijne.

Wat Beijo mij als professional heeft geleerd over hondencommunicatie, is onschatbaar. Door met hem te werken, verfijnde ik mijn vaardigheid in het lezen van de meest subtiele signalen. Deze expertise helpt mij nu dagelijks in mijn werk met angstige honden en honden die angstagressie vertonen. Waar anderen misschien alleen de uiteindelijke uitbarsting zien, kan ik de tientallen kleine communicatiesignalen herkennen die eraan voorafgingen—signalen die, als ze waren opgemerkt, escalatie hadden kunnen voorkomen.

Maar wat Beijo mij als mens heeft geleerd, gaat veel dieper. Hij leerde me dat echte communicatie begint met vertrouwen, en dat vertrouwen niet kan worden geëist maar moet worden verdiend. Elke dag opnieuw. Hij toonde me dat hoe stiller je wordt, hoe meer je kunt horen. En misschien wel het belangrijkste: hij leerde me dat sommige van de diepste verbindingen worden gevormd zonder dat er ooit een woord wordt gesproken.

Naast onze emotionele reis hebben we ook fysieke uitdagingen moeten overwinnen. Beijo's medische kwetsbaarheid—zijn gevoelige bloedsuikerspiegel, zijn gewrichtsproblemen, zijn voedingsintoleranties—vereiste een andere vorm van communicatie leren: het lezen van de subtiele signalen van fysiek ongemak. Ik leerde de lichte verandering in zijn gangwerk herkennen die aangaf dat zijn gewrichten pijnlijk waren. Ik zag de bijna onmerkbare veranderingen in zijn ogen die wezen op een schommeling in zijn bloedsuikerspiegel.

Gelukkig houdt Beijo van zwemmen, wat ons de mogelijkheid geeft om hydrotherapie toe te passen. Het was ontroerend om te zien hoe zijn lichaam, dat op het land soms belemmerd wordt door pijn, in het water een vrijheid vindt die zijn geest weerspiegelt—een geest die, ondanks alles wat hij heeft meegemaakt, heeft geleerd om te vertrouwen en lief te hebben.

De communicatie tussen ons is nu zo verfijnd dat woorden overbodig zijn geworden. Een kleine verandering in mijn houding, en hij weet of we gaan trainen, ontspannen, of op avontuur gaan. Een subtiele verschuiving in zijn oogcontact, en ik weet of hij behoefte heeft aan ruimte, troost, of spel. We hebben een taal ontwikkeld die van ons alleen is, een taal gebouwd op het fundament van wederzijds vertrouwen en respect.

Als ik nu naar Beijo kijk, zie ik niet alleen een hond die ik heb geholpen. Ik zie een wezen dat mij heeft geholpen een betere communicator te worden, niet alleen met honden maar met alle levende wezens. Hij is mijn spiegel, mijn leraar, en mijn dagelijkse herinnering aan de kracht van geduldige, authentieke communicatie die verder gaat dan woorden.

Ceres: De stille tolk

In de chaos die voorafging aan de verhuizing naar wat nu Toscanzahoeve in Langdorp/Aarschot is, kwam Ceres in mijn leven. Te midden van verbouwingen, verhuisdozen en onzekerheid, werd deze kleine puppy gevonden in een doos met zijn broers en zus, achtergelaten door onbekenden. Hun kleine lichamen vol met ongedierte, uitgedroogd en kwetsbaar. Het lot had hen een ander verhaal kunnen geven, maar in plaats daarvan werden ze de start van een bijzonder hoofdstuk in mijn leven—en in het bijzonder Ceres, die zou uitgroeien tot niet alleen mijn metgezel maar mijn rechterhand in het begrijpen en vertalen van hondencommunicatie.

Na een intensieve quarantaineperiode, waarin we zeker stelden dat de puppy's geen ziektes droegen die ze zouden kunnen overdragen, begon het echte werk. Samen met een collega nam ik de verantwoordelijkheid op me om deze puppy's te socialiseren, wetende hoe cruciaal de eerste maanden zijn in de ontwikkeling van een evenwichtige hond.

Ceres, vernoemd naar de Romeinse god van de landbouw en groei, kwam bij mij wonen, samen met zijn broer — aanvankelijk als tijdelijke gast. Maar er was iets bijzonders aan deze puppy, iets dat direct opviel maar moeilijk in woorden te vatten was. Terwijl zijn leeftijdsgenoten de wereld verkenden met de typische uitbundigheid van

puppy's, observeerde Ceres alles met een bijna meditatieve kalmte. Hij keek niet alleen, hij zag. Hij luisterde niet alleen, hij hoorde. En wat het meest opvallend was: hij leek te begrijpen. Het was deze natuurlijke aanleg voor observatie die mijn aandacht trok. Als professional in hondengedrag besteed ik mijn leven aan het leren lezen van de subtiele signalen die honden uitzenden, maar hier was een jonge hond die dit talent al van nature leek te bezitten.

Naarmate Ceres opgroeide, werd zijn bijzondere gave om de lichaamstaal van zowel honden als mensen te lezen steeds duidelijker. Wat begon als een intuïtieve neiging, ontwikkelde zich tot een verfijnde vaardigheid. Hij kon de kleinste veranderingen in lichaamshoudingen waarnemen, de subtielste verschuivingen in energie aanvoelen, en op deze signalen reageren voordat ze voor het menselijk oog waarneembaar werden.

Deze natuurlijke aanleg maakte hem de ideale kandidaat voor training als therapiehond. Het certificeringsproces doorliep Ceres alsof hij ervoor geboren was. Zijn vermogen om zijn eigen gedrag aan te passen aan de behoeften van de persoon voor of naast hem was verbazingwekkend. Bij fragiele ouderen werd hij zachtheid en geduld zelf, wachtend tot zij zich veilig genoeg voelden om contact te initiëren. Bij kinderen met speciale behoeften was hij energiek zonder overweldigend te zijn, spelend en interacterend op precies het niveau dat zij aankonden.

Maar Ceres' ware gave ligt in zijn vermogen om als tolk te fungeren in de complexe wereld van hondengedrag. Tijdens gedragsconsulten en bij het testen van honden is hij mijn onmisbare partner geworden. Waar zelfs mijn getrainde oog soms subtiele signalen mist, vangt Ceres ze op en reageert erop.

Een van de meest fascinerende aspecten van werken met Ceres is dan ook zijn rol als bemiddelaar tussen honden. In groepen neemt hij vaak de rol aan van scheidsrechter en vredestichter. Voordat een situatie kan escaleren, is Ceres al in actie. Met subtiele signalen zoals het afwenden van zijn blik, het vertragen van zijn bewegingen, of zelfs het strategisch plaatsnemen van zijn lichaam tussen twee honden, kalmeert hij opgewonden energie en voorkomt hij conflicten. Deze bemiddeling gaat verder dan alleen het voorkomen van problemen. Ceres heeft een bijzonder talent om verlegen of angstige honden aan te moedigen om deel te nemen aan sociale interacties. Het is alsof hij intuïtief begrijpt dat socialisatie voor sommige honden overweldigend kan zijn, en hij past zijn benadering aan om een brug te vormen tussen isolement en interactie.

Wat deze vaardigheden nog verbazingwekkender maakt, is het contrast met andere aspecten van zijn persoonlijkheid. Dezelfde hond die met chirurgische precisie kan werken tijdens therapiesessies en gedragsconsulten, is ook een onverbeterbare zonneklopper. Zodra de zon schijnt, zoekt hij het warmste plekje om zich uitgestrekt neer te vleien in volledige overgave aan het moment.

Anders dan veel van zijn soortgenoten heeft Ceres een afkeer van water. Terwijl veel honden enthousiast in plassen, meren of rivieren springen, blijft hij liever op veilige afstand van water. Maar laat hem rennen op een open veld, en je ziet een spektakel van zuivere vreugde en gratie. Met een bijna artistieke elegantie vliegt hij over het gras, zijn lichaam een viering van beweging en vrijheid.

Wat heeft Ceres mij geleerd over hondencommunicatie? Bovenal het belang van observatie voordat actie wordt ondernomen. In een wereld die steeds meer waarde lijkt te hechten aan snelle reacties en luide stemmen, herinnert Ceres mij eraan dat de meest betekenisvolle communicatie vaak in stilte plaatsvindt.

Hij heeft me geleerd dat behoeften vaak worden gecommuniceerd lang voordat ze worden uitgesproken (of in het geval van honden, voordat ze worden geblaft). De subtiele verschuivingen in lichaamshouding, de microbewegingen van spieren, de bijna onmerkbare veranderingen in ademhaling—dit zijn allemaal rijke bronnen van informatie voor wie heeft geleerd om ze te lezen.

Ceres heeft mijn begrip verdiept van hoe honden niet alleen met mensen communiceren, maar ook met elkaar. Door hem te observeren in interactie met andere honden, heb ik nuances van hondenlichaamstaal leren zien die ik voorheen miste. De minieme aarzeling voordat een spelsignaal wordt gegeven. De lichte verstijving die aangeeft dat

een hond zich oncomfortabel begint te voelen. De subtiele verschuivingen in oogcontact die een interactie bepalen zonder dat er ooit een confrontatie plaatsvindt.

Maar misschien wel de belangrijkste les die Ceres mij heeft geleerd, is dat effectieve communicatie niet altijd interventie vereist. Soms is de meest krachtige communicatie simpelweg aanwezigheid. Het vermogen om rustig en aandachtig te zijn, zonder de behoefte om te controleren of te manipuleren. Ceres demonstreert dit dagelijks in zijn werk als therapiehond, waar zijn kalme, niet-oordelende aanwezigheid vaak meer genezing brengt dan welke actieve interventie dan ook.

Als professional in hondengedrag werk ik voortdurend aan het verfijnen van mijn vaardigheden in het lezen en interpreteren van hondenlichaamstaal. Ceres is niet alleen mijn assistent in dit werk, maar ook mijn leraar. Door zijn ogen zie ik nuances die ik anders misschien zou missen. Door zijn reacties word ik me bewust van subtiliteiten in dierlijk gedrag die het menselijk oog gemakkelijk over het hoofd ziet. Deze samenwerking tussen mens en dier illustreert voor mij de essentie van waarachtige communicatie over soortgrenzen heen: het is niet een kwestie van domineren of controleren, maar van partnerschap en wederzijds respect. Ceres en ik spreken niet dezelfde taal in letterlijke zin, maar we hebben een gemeenschappelijke taal gevonden in wederzijds begrip en gedeeld doel.

In de chaos van de verhuizing naar Toscanzahoeve, te midden van verbouwingen en onzekerheid, kwam Ceres als een onverwachte gift. Van een verlaten puppy in een doos is hij uitgegroeid tot mijn partner in het werk dat mij het meest aan het hart ligt: het begrijpen van honden en het helpen van mensen om beter met hen te communiceren.

Als ik in de ogen van Ceres kijk, zie ik niet alleen een hond die ik heb gered, maar een wezen dat mij helpt om dagelijks de diepte en rijkdom van hondencommunicatie te verkennen. Hij herinnert mij eraan waarom ik dit werk doe: omdat elk leven waardevol is, elk wezen verdient om werkelijk gezien en gehoord te worden, en omdat de taal die honden spreken—hoewel zonder woorden—vol is van wijsheid voor wie heeft geleerd te luisteren.

Communicatie en verbondenheid met je hond

In de complexe dans van mens en hond, speelt communicatie een cruciale rol. Het gaat verder dan commando's en gehoorzaamheid; het omvat een diepere verbondenheid, een hart-tot-hartconnectie tussen jou en je trouwe metgezel. In dit hoofdstuk verkennen we de kunst van effectieve communicatie met je hond en hoe je een betekenisvolle band kunt opbouwen die gebaseerd is op begrip, respect en liefde.

Honden communiceren voornamelijk via non-verbale signalen, en het is essentieel dat we leren luisteren naar hun subtiele taal. Van oren die naar voren staan van opwinding tot een kwispelende staart die vreugde uitdrukt, elk gebaar heeft betekenis. Door bewust te worden van deze signalen, betreden we de stille dialoog die honden voortdurend met ons voeren.

Leer de Lichaamstaal

De lichaamstaal van honden is een complex maar leesbaar communicatiesysteem dat ons veel vertelt over hun emotionele toestand en intenties. Door deze signalen goed te leren lezen, kunnen we onze honden beter begrijpen en adequater reageren op hun behoeftes.

De ogen van een hond vertellen ons veel over hun gemoedstoestand. Zachte, ontspannen ogen met regelmatig knipperen duiden meestal op een kalme, vriendelijke houding. Als een hond intense, strakke ogen heeft zonder te knipperen, kan dit wijzen op verhoogde alertheid of spanning. Wegkijken kan een kalmerend signaal zijn, terwijl wijd opengesperde ogen vaak duiden op stress of angst.

De oren functioneren als gevoelige antennes die constant informatie verzamelen en emoties uitdrukken. Naar voren gerichte oren tonen interesse en alertheid, terwijl plat tegen het hoofd gedrukte oren vaak angst of onderwerping

aangeven. Tijdens spel kunnen de oren speels bewegen, wat ook wel 'speloren' wordt genoemd. Bij veel rassen zijn de oorbewegingen duidelijk zichtbaar, hoewel dit bij hangende oren soms moeilijker te zien is.

De spanning in het lichaam van een hond geeft belangrijke informatie over hun emotionele toestand. Een ontspannen hond heeft soepele spieren en een losse houding. Bij spanning zie je dit terug in een stijf lichaam, gespannen spieren en soms zelfs trillen. Let vooral op de rugspieren, de staarhouding en de algemene lichaamshouding.

Honden gebruiken ook veel kalmerende signalen om spanning te verminderen. Dit kunnen subtiele bewegingen zijn zoals tongelen (kort likken van de neus), gapen, wegstaren, zich klein maken of in een boog lopen. Deze signalen zijn bedoeld om potentiële conflicten te voorkomen en aan te geven dat ze geen bedreiging vormen.

Bij Toscazohoeve maken we het lezen en begrijpen van hondengedrag tot een ware kunst. Het is onze specialiteit om mensen op te leiden tot experts in het observeren en interpreteren van hondentaal, wat essentieel is voor een goede communicatie tussen mens en hond. De lichaamstaal van honden is een fascinerend en complex systeem dat we bij Toscazohoeve grondig bestuderen en onderwijzen. Wij leren mensen om niet alleen te kijken naar de voor de hand liggende signalen, maar ook de subtiele nuances op te merken die vaak over het hoofd worden gezien.

We leren onze studenten om een hond als één geheel te zien, waarbij alle signalen met elkaar in verband staan. De positie van de oren, de spanning in het lichaam, de stand van de staart, de uitdrukking in de ogen - al deze elementen vertellen samen het verhaal van hoe een hond zich voelt en wat hij probeert te communiceren.

Bij Toscazohoeve benadrukken we het belang van context bij het interpreteren van hondengedrag. Een kwispelende staart betekent niet altijd blijdschap, en een grijns is niet altijd vriendelijk. Door mensen te leren kijken naar het totaalplaatje, inclusief de situatie en omgeving, worden ze steeds vaardiger in het begrijpen van wat honden ons werkelijk willen vertellen.

Onze expertise in het lezen van hondengedrag stelt ons in staat om mensen op te leiden tot bekwame professionals die op hun beurt weer anderen kunnen helpen bij het begrijpen van hun honden. Dit draagt bij aan betere relaties tussen mens en hond en voorkomt veel gedragsproblemen die ontstaan door miscommunicatie.

Word een echte expert in lichaamstaal door een workshop, online les of beroepsopleiding te volgen in de erkende academie Toscazohoeve.

Jouw rol als communicator

- Wees duidelijk en consistent: Honden gedijen bij duidelijkheid en consistentie. Gebruik dezelfde commando's en beloon gewenst gedrag consequent.
- Gebruik positieve bekrachtiging: Lof en beloningen creëren een positieve sfeer en versterken gewenst gedrag. Honden leren sneller en met meer plezier als ze beloond worden.
- Empathie en intuïtie: Stem af op de emoties van je hond. Empathie en intuïtie spelen een grote rol in het begrijpen van wat je hond nodig heeft.
- Quality time: Neem de tijd om echt samen te zijn. Wandelingen, speeltijd en knuffels versterken de band en creëren een positieve associatie.

Hart-tot-hart verbondenheid

- Liefde en respect: Behandel je hond met liefde en respect. Dit creëert vertrouwen en een gezonde basis voor communicatie.
- Luister met je hart: Soms spreekt het hart duidelijker dan woorden. Luister naar de behoeften van je hond en reageer met liefdevolle zorg.

Samen opvoeden

- Wederzijds leren: Een relatie met je hond is een wederzijds leerproces. Begrijp dat zowel jij als je hond voortdurend evolueren en van elkaar leren.
- Geduld en begrip: Geduld is de sleutel tot effectieve communicatie. Begrijp dat gedrag tijd en begrip nodig heeft om te veranderen.

Ik nodig je uit om de taal van liefde, begrip en respect te omarmen in je communicatie met je hond. Door bewust te luisteren naar de subtiele signalen en een band te smeden die dieper gaat dan woorden, open je de deur naar een wereld waarin jullie samen gedijen in wederzijds begrip en onvoorwaardelijke liefde.

Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet in de omgang met honden

Jarenlang was de dominantietheorie de basis voor veel methoden van hondentraining. "Je moet de roedelleider zijn." "Laat je hond niet als eerste door de deur gaan." "Flip je hond op zijn rug om hem te laten weten wie de baas is." Deze uitspraken horen we nog steeds veelvuldig. Ze zijn gebaseerd op verouderde studies van wolven in gevangenschap, die zich heel anders gedroegen dan wolven in het wild. Moderne wetenschappers zoals David Mech, die jaren spendeerde aan het observeren van wilde wolven, hebben aangetoond dat wolvenroedels feitelijk familiegroepen zijn. Ze functioneren niet door dominantie en agressie, maar door samenwerking en wederzijds respect.

Wanneer we deze inzichten toepassen op onze omgang met honden, ontstaat er ruimte voor een andere benadering: die van Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet, ontwikkeld door Haim Omer. Deze benadering, oorspronkelijk ontworpen voor de opvoeding van kinderen met gedragsproblemen, blijkt verrassend effectief in onze relatie met honden.

Als hondengedragstherapeut heb ik keer op keer gezien hoe honden als een spiegel fungeren voor onze emotionele toestand. Een nerveuze eigenaar krijgt een nerveuze hond. Ik zie de spanning toenemen in de hond. Een ongeduldige begeleider treft een hond die niet kan focussen. Ik noem dit fenomeen de "hondenspiegel" – honden reflecteren met verbazingwekkende nauwkeurigheid onze innerlijke staat.

Neem het voorbeeld van Maarten en zijn jonge Border Collie, Max. Maarten kwam bij mij met klachten over Max's overenthousiaste gedrag aan de lijn. "Hij trekt me bijna omver als hij een andere hond ziet," vertelde Maarten gefrustreerd. Bij observatie van hun wandeling viel me direct op hoe Maarten's lichaam verstijfde zodra er een andere hond in zicht kwam. Zijn ademhaling werd oppervlakkig, zijn grip op de lijn verkrampde, en zijn energie straalde anticipatie en spanning uit. Nog voordat de andere hond goed zichtbaar was, reageerde Max al op deze subtiele signalen van zijn eigenaar.

Onze eerste interventie was dan ook niet gericht op Max, maar op Maarten. Ik leerde hem bewust ademhalingsoefeningen te doen tijdens wandelingen, zijn schouders te ontspannen, en een kalme, onbezorgde houding aan te nemen, zelfs (en juist) wanneer er andere honden naderden. Het resultaat was verbluffend: binnen enkele weken was Max's reactieve gedrag met ongeveer 70% verminderd. Niet door correcties of trainingstechnieken gericht op de hond, maar door zelfregulatie van de eigenaar.

Dit voorbeeld illustreert een kernprincipe van Nieuwe Autoriteit in hondentraining: de focus ligt eerst op zelfcontrole van de begeleider, niet op controle over de hond. Zoals ik tegen mijn cursisten zeg: "Train jezelf voordat je de hond traint."

Aanwezigheid in plaats van dominantie

De traditionele hondentraining leert ons dat we dominant moeten zijn, controle moeten uitoefenen, en de hond moeten "corrigeren". De Nieuwe Autoriteit daarentegen benadrukt aanwezigheid – een kalme, zelfverzekerde presentie die veiligheid en duidelijkheid biedt. Aanwezigheid is iets heel anders dan dominantie.

Ik werk regelmatig met honden die als "dominant" bestempeld worden. Zoals Bella, een Rottweiler die grommend haar mand verdedigde en voedselagressie vertoonde. De eigenaren hadden al diverse trainers geraadpleegd die aanraadden om Bella "op haar plek te zetten" door haar fysiek te corrigeren. Dit resulteerde alleen maar in escalatie van het agressieve gedrag.

In plaats daarvan leerde ik de eigenaren om aanwezig te zijn: kalm, duidelijk en voorspelbaar. Bella's mand werd verplaatst naar een rustige hoek waar ze niet constant gestoord werd. De eigenaren leerden om hun energie te reguleren en nooit vanuit frustratie of boosheid te handelen. Wanneer ze in de buurt van Bella's mand kwamen, kondigden ze zichzelf aan en respecteerden haar ruimte. Tijdens voedermomenten kregen ze een protocol om op een kalme, geordende manier te werk te gaan, waarbij Bella's behoefte aan veiligheid tijdens het eten werd gerespecteerd.

Na enkele weken van deze benadering begon Bella te ontspannen. Ze hoefde haar bron niet meer agressief te verdedigen omdat ze ervoer dat haar eigenaren haar ruimte en behoeften respecteerden. De rust en duidelijkheid die de eigenaren uitstraalden, creëerden een veilige omgeving waarin Bella's defensieve gedrag niet langer nodig was.

Uitgestelde reactie: "smeed het ijzer als het koud is"

Een ander cruciaal principe in Nieuwe Autoriteit is wat Haim Omer "smeed het ijzer als het koud is" noemt. In de context van hondentraining betekent dit: reageer niet direct in het heetst van de strijd als een hond ongewenst gedrag vertoont.

Stel je voor: je komt thuis en ontdekt dat je hond je favoriete schoenen heeft kapot gekauwd. De traditionele aanpak zou zijn om de hond direct te straffen, zijn neus in de schoenslierten te duwen en streng toe te spreken. De Nieuwe Autoriteit suggereert iets heel anders: eerst kalm worden, daarna pas handelen.

Toen Saskia's Beagle pup Bobbie voor de zoveelste keer haar bank had beschadigd, vroeg ik haar om niet direct te reageren. In plaats daarvan liet ze Bobbie rustig in zijn bench, ging zitten, haalde een paar keer diep adem, en dacht na over een constructieve aanpak. Toen ze kalm was, maakte ze een plan: meer kauwspelgoed aanschaffen, de bank tijdelijk afschermen, en Bobby's uitlaatschema aanpassen om verveling te voorkomen. Daarnaast zou ze starten met een positief trainingsprogramma voor 'settle' en ontspannen in huis.

Deze uitgestelde, weloverwogen reactie voorkwam dat Saskia en Bobbie gevangen raakten in een cyclus van frustratie en straf. In plaats daarvan werd het probleem aangepakt op een manier die zowel Saskia's meubels als de relatie met haar hond ten goede kwam.

De dierenspiegel® als persoonlijke groei

Een van de meest fascinerende aspecten van werken met honden vanuit het perspectief van Nieuwe Autoriteit is de kans voor persoonlijke groei die de dierenspiegel® ons biedt. Honden confronteren ons met aspecten van onszelf die we misschien liever niet zien.

Peter, een succesvol ondernemer, kwam bij mij met zijn Duitse Herder Rex, die steeds agressiever werd tegen andere honden. Tijdens onze trainingssessies werd duidelijk dat Peter een gejaagde, competitieve energie

uitstraalde – zelfs tijdens ontspannen wandelingen. Hij was constant bezig met telefoontjes, emails, en het "winnen" van ontmoetingen met andere honden en hun eigenaren.

Toen ik Peter vroeg om zijn telefoon thuis te laten, bewust langzamer te lopen, en zich volledig te concentreren op de wandeling met Rex, was er aanvankelijk weerstand. "Ik kan het me niet veroorloven om onbereikbaar te zijn," was zijn reactie. Toch stemde hij uiteindelijk in met het experiment.

Na drie weken van dagelijkse mindfulness-wandelingen met Rex, waarbij Peter oefende met aanwezig zijn in het moment, werd niet alleen Rex kalmer en meer ontspannen, maar rapporteerde Peter ook positieve veranderingen in andere aspecten van zijn leven. Zijn slaapkwaliteit verbeterde, hij voelde zich minder gestrest, en zijn relaties met collega's en familieleden verbeterden. "Rex heeft me geleerd om soms gewoon te zijn, in plaats van altijd te doen," vertelde hij me.

De dierenspiegel® confronteert ons met onze haast, ongeduld, inconsistentie, of angsten. Door deze confrontatie aan te gaan en te werken aan onze eigen emotieregulatie, groeien we niet alleen als hondenbegeleiders, maar als mensen.

Transparantie en netwerken van steun

In gezinnen met honden is het essentieel dat alle gezinsleden dezelfde aanpak hanteren. Dit aspect van Nieuwe Autoriteit – transparantie en het creëren van ondersteunende netwerken – is cruciaal voor succes.

De familie De Vries kampte met hardnekkige problemen rond hun jonge Labrador Luna, die voedsel stal van de keukentafel en agressief reageerde wanneer ze gecorrigeerd werd. Bij nader onderzoek bleek dat de verschillende gezinsleden totaal verschillende benaderingen hanteerden. Vader Mark was streng en gebruikte fysieke correcties, moeder Anja negeerde het gedrag meestal, tienerdochter Fleur vond het grappig en moedigde het soms zelfs aan, en oma, die regelmatig oppaste, gaf Luna extra voedsel om haar "lief" te houden.

De eerste stap was het organiseren van een gezinsbijeenkomst waarin iedereen het eens werd over een consistente aanpak. Ze creëerden samen een geschreven "Luna-protocol" dat op de koelkast werd gehangen, met duidelijke richtlijnen over voeding, grenzen en reacties op ongewenst gedrag. Wekelijkse gezinsbesprekingen hielpen om ervaringen te delen en de aanpak bij te stellen waar nodig.

Door deze transparantie en gezamenlijke inzet verdween Luna's problematische gedrag binnen een maand. Ze wist nu precies waar ze aan toe was, ongeacht welk gezinslid aanwezig was. De duidelijkheid en consistentie gaven haar de veiligheid die ze nodig had.

Volharding en de kracht van kleine stapjes

Gedagsverandering bij honden (en hun mensen) verloopt zelden lineair. De Nieuwe Autoriteit benadrukt het belang van volharding en het vieren van kleine successen.

Oscar en zijn angstige reddingshond Charlie werkten maanden aan Charlie's angst voor andere honden. Er waren goede dagen en slechte dagen. Soms leek het alsof ze terug bij af waren. Op zulke momenten hielp ik Oscar om de kleine tekenen van vooruitgang te herkennen: Charlie herstelde sneller van een stressvolle ontmoeting; hij zocht vaker oogcontact in spannende situaties; zijn lichaamshouding was iets minder gespannen bij het zien van andere honden op afstand.

Door een dagboek bij te houden en deze kleine successen te documenteren, kon Oscar de geleidelijke vooruitgang zien die anders misschien onopgemerkt was gebleven. Dit hielp hem om gemotiveerd te blijven en vol te houden, zelfs tijdens ogenschijnlijke tegenslagen.

Een belangrijk aspect van volharding is de bereidheid om strategieën aan te passen zonder het einddoel uit het oog

te verliezen. Toen bleek dat Charlie beter reageerde op trainingen in rustige natuurgebieden dan in het stadspark, paste Oscar hun trainingsprogramma aan. De flexibiliteit om te herkennen wat werkt en wat niet, terwijl je toegewijd blijft aan het lange-termijndoel, is kenmerkend voor de Nieuwe Autoriteit-benadering.

De-escalatie en zelfcontrole in uitdagende situaties

Een van de meest waardevolle toepassingen van Nieuwe Autoriteit in hondentraining is de kunst van de-escalatie. Situaties die dreigen te escaleren, kunnen vaak omgebogen worden door bewuste zelfregulatie van de begeleider.

Neem het voorbeeld van Lisa en haar reactieve Kooikerhondje Fleur. Tijdens een wandeling kwamen ze onverwacht oog in oog te staan met een loslopende hond. Fleur verstijfde, haar haren gingen omhoog, en ze begon te grommen – klassieke tekenen van een dreigende reactieve uitbarsting.

Lisa's natuurlijke reactie was om de lijn strak te trekken, Fleur streng toe te spreken, en gespannen de confrontatie af te wachten. In plaats daarvan paste ze haar nieuw aangeleerde de-escalatietechnieken toe: ze haalde diep adem, ontspande bewust haar schouders en greep op de lijn, en begon vrolijk en enthousiast tegen Fleur te praten terwijl ze langzaam een andere richting insloeg. Tot Lisa's verbazing ontspande Fleur bijna onmiddellijk en volgde haar zonder incident, ondanks de aanwezigheid van de andere hond.

Deze aanpak – het bewust reguleren van je eigen emotionele staat om escalatie te voorkomen – is fundamenteel binnen Nieuwe Autoriteit. In plaats van te focussen op het corrigeren van de hond, richt je je op het creëren van een emotionele omgeving waarin de hond kan ontspannen en betere keuzes kan maken.

Herstelgebaren

Een uniek aspect van Nieuwe Autoriteit in hondentraining is het gebruik van wat Haim Omer "herstelgebaren" noemt – bewuste acties om de relatie te herstellen na een conflictsituatie.

Wanneer Marco gefrustreerd raakte tijdens trainingssessies met zijn eigenzinnige Jack Russell Pip, gebeurde het soms dat hij zijn geduld verloor en boos werd. In plaats van deze momenten te negeren of zich schuldig te voelen, leerde hij om bewust herstelgebaren te maken. Na een kalmeringsperiode zou hij naast Pip gaan zitten zonder eisen te stellen, rustig tegen hem praten, en een korte, positieve interactie initiëren – misschien een zacht spelletje of een rustige aai-sessie.

Deze herstelgebaren bevestigden de relatie en toonden Pip dat, ondanks momenten van conflict, de verbinding tussen hen stabiel en veilig bleef. Marco merkte dat deze praktijk niet alleen gunstig was voor Pip, maar ook voor hemzelf: "Het stelt me in staat om mezelf te vergeven voor momenten van ongeduld en leert me om verantwoordelijkheid te nemen voor mijn emotionele uitbarstingen zonder in schuldgevoel te blijven hangen."

In tegenstelling tot de traditionele opvatting dat je "consequent streng moet blijven" om je autoriteit niet te ondermijnen, laat Nieuwe Autoriteit zien dat herstelgebaren juist bijdragen aan een gezondere, respectvollere relatie. Het vermogen om toe te geven dat je een fout hebt gemaakt en bewust te werken aan herstel is geen teken van zwakte, maar van emotionele volwassenheid.

De uitdaging van eigen triggers herkennen

De toepassing van Nieuwe Autoriteit in hondentraining vereist een hoge mate van zelfbewustzijn. Een cruciaal onderdeel hiervan is het leren herkennen van je eigen 'triggers' – specifieke situaties of gedragingen die sterke emotionele reacties bij je oproepen.

Ellen, eigenaar van een enthousiaste Dalmatiër Dotty, ontdekte tijdens ons trainingsprogramma dat ze bijzonder sterk reageerde wanneer Dotty aan de lijn trok tijdens wandelingen. Zelfs klein, incidenteel trekken maakte haar

onevenredig gefrustreerd en boos. Door zelfobservatie en reflectie realiseerde Ellen zich dat dit te maken had met haar behoefte aan controle en haar angst om door anderen beoordeeld te worden als een "slechte hondeneigenaar".

Het herkennen van deze trigger stelde Ellen in staat om preventief te werk te gaan. Ze ontwikkelde een persoonlijk kalmeringsritueel voor wandelingen: enkele diepe ademhalingen voordat ze vertrok, het herhalen van een kalmerende mantra ("Dit is een leerproces voor ons beiden"), en het bewust loslaten van zorgen over wat anderen van haar zouden denken.

Als resultaat van deze zelfregulatie werd niet alleen Ellen kalmer, maar verbeterde ook Dotty's gedrag aan de lijn aanzienlijk. Dit illustreert hoe zelfkennis en proactieve emotieregulatie bij de eigenaar leiden tot gedragsverandering bij de hond, vaak zonder directe training van de hond zelf.

Positieve aanwezigheid in de dagelijkse omgang

Een veelvoorkomend misverstand over Nieuwe Autoriteit is dat het alleen relevant is bij problematisch gedrag. In werkelijkheid is het een benadering die de gehele relatie met je hond vormgeeft, vooral tijdens alledaagse, positieve interacties.

Ingrid en haar Shih Tzu Milo hadden geen gedragsproblemen, maar Ingrid wilde hun band verdiepen. Ze implementeerde wat ik "mindfull samenzijn" noem – dagelijkse momenten van volledig aanwezige interactie, vrij van afleiding door telefoons, televisie of andere taken. Vijftien minuten per dag zat ze op de grond met Milo, volledig aanwezig en responsief voor zijn communicatie, soms spelend, soms rustig samen.

Dit bewust creëren van momenten van positieve aanwezigheid versterkte hun band op een manier die doorwerkte in alle aspecten van hun relatie. Wanneer er wel uitdagingen ontstonden, zoals tijdens een verhuizing die stressvol was voor Milo, kon Ingrid terugvallen op deze stevige basis van vertrouwen en verbinding.

Van confrontatie naar samenwerking

Het ultieme doel van Nieuwe Autoriteit in hondentraining is om van een model van confrontatie en controle te bewegen naar een model van samenwerking en wederzijds respect. Dit betekent niet dat er geen grenzen of verwachtingen zijn – integendeel, duidelijkheid en consistentie blijven essentieel. Het verschil zit in hoe deze grenzen worden gecommuniceerd en gehandhaafd.

Thomas en zijn energieke Vizsla Rover worstelden met Rover's neiging om op gasten te springen. De traditionele aanpak zou zijn om Rover streng te corrigeren telkens wanneer hij sprong. In plaats daarvan werkten we vanuit de principes van Nieuwe Autoriteit:

1. Thomas werkte eerst aan zijn eigen kalmte en zelfbeheersing wanneer er gasten kwamen.
2. Hij creëerde een duidelijk protocol: voordat gasten binnenkwamen, zou Rover even in zijn mand gaan met een kauwbot.
3. Gasten werden geïnstrueerd om Rover pas te begroeten wanneer hij rustig was.
4. Thomas trainde proactief alternatief gedrag door Rover te belonen wanneer hij rustig bleef bij begroetingen.

Deze aanpak transformeerde een potentieel confronterende situatie in een samenwerking waarbij Rover leerde wat wél gewenst was, in plaats van herhaaldelijk gestraft te worden voor wat niet mocht.

Mijn ervaring als gedragstherapeut heeft me steeds weer getoond dat de meest effectieve verandering in het gedrag van een hond begint met verandering in onszelf. De dierenspiegel® confronteert ons met onze eigen emotionele

reacties, triggers, en gewoontepatronen. Door bewust te werken aan onze zelfcontrole, aanwezigheid en emotieregulatie, creëren we een omgeving waarin onze honden kunnen floreren.

De principes van Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet bieden een kader dat niet alleen effectiever is in het vormgeven van hondengedrag, maar ook humaner en meer in lijn met onze huidige kennis over hondencognitie en emoties. Bovendien biedt deze benadering een onverwacht geschenk: de kans om door onze honden te groeien als mens.

Door de lens van de dierenspiegel® leren we geduld, emotionele regulatie, authenticiteit, en de kunst van het aanwezig zijn in het moment – vaardigheden die waardevol zijn in alle aspecten van ons leven. Onze honden worden zo niet alleen onze leerlingen, maar ook onze leraren in een wederkerig proces van groei en ontwikkeling.

In mijn jaren als gedragstherapeut heb ik gezien hoe deze benadering niet alleen problematisch gedrag transformeert, maar ook diepere, meer bevredigende relaties tussen mens en hond creëert. Wanneer we afstappen van het oude paradigma van dominantie en controle, en in plaats daarvan kiezen voor aanwezigheid, zelfbeheersing en wederzijds respect, ontstaat er een nieuwe vorm van communicatie en verbinding die zowel mens als hond verrijkt.

Twee honden opvoeden

Het opvoeden van twee honden tegelijk kan een fantastische ervaring zijn, maar het brengt ook unieke uitdagingen met zich mee. Of het nu gaat om twee pups uit hetzelfde nest, twee pups van verschillende nesten, of een combinatie van een pup en een volwassen hond, het is belangrijk om goed voorbereid te zijn. In dit hoofdstuk bespreken we de risico's, voordelen en beste methoden voor het succesvol opvoeden van twee honden tegelijk.

“Litter mate syndrome” is een gedragsprobleem dat kan optreden wanneer twee pups uit hetzelfde nest samen worden grootgebracht. Hoewel het niet bij elke set nestgenoten voorkomt, kan het ernstige gevolgen hebben voor hun sociale ontwikkeling en trainingsvermogen.

Wanneer twee nestgenoten samen opgroeien, kunnen ze een extreme onderlinge afhankelijkheid ontwikkelen, wat kan leiden tot verschillende problemen. Ze kunnen angstig en gestrest raken wanneer ze gescheiden worden. Daarnaast hebben ze vaak moeite met socialisatie omdat ze zich vooral op elkaar richten en minder contact maken met andere honden en mensen. Training wordt bemoeilijkt doordat ze elkaar afleiden en minder goed luisteren naar de eigenaar. Er kunnen ook agressie- of dominantieproblemen ontstaan tussen de twee honden.

Om dit probleem te voorkomen, is het belangrijk om elke pup individueel te trainen en te socialiseren. Ze moeten tijd doorbrengen met mensen en andere honden zonder hun nestgenoot. Het is ook verstandig om ze apart te laten slapen en eten, zodat ze zelfstandiger worden. Door gescheiden wandelingen en activiteiten aan te bieden, leren ze onafhankelijk van elkaar functioneren. Als er problemen ontstaan, kan begeleiding van een gedragstherapeut helpen om de afhankelijkheid te doorbreken.

Verschillen tussen nestgenoten en honden uit verschillende nesten

Hoewel het opvoeden van twee pups altijd uitdagingen met zich meebrengt, zijn er belangrijke verschillen tussen nestgenoten en pups uit verschillende nesten.

Nestgenoten hebben vaak een extreem sterke band, waardoor ze elkaar als de primaire sociale partner zien in plaats van hun eigenaar. Ze kunnen angstig of gestrest raken als ze gescheiden worden, wat hun zelfstandigheid belemmert. Vaak ontwikkelt een van de pups zich als onderdanig en de ander als dominant, wat kan leiden tot gedragsproblemen. Ze kunnen moeite hebben met socialisatie en training, omdat ze zich meer op elkaar richten dan op hun baasje.